

مرنجاب؛ موهبتی الهی در قلب ایران است

خشک و کم یزرع؛ اما ذی روح و باشکوه

بگانه دهدار، راهنمای گردشگری

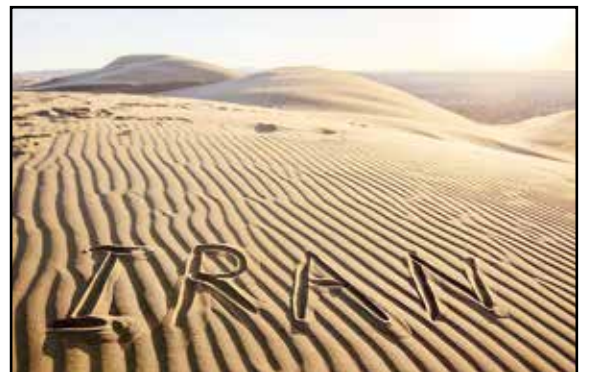
کویرات است. این کویر در شمال شهر آران و بیدگل و ۷۲۰ کیلومتری شهر اصفهان قرار دارد.

همانطور که پیش تر نیز گفتیم شاه عباس صفوی این کویر را «مرنجاب» نامید؛ برخی علت این نامگذاری را به رنج کندن چاه و قنات آب شیرین در کویر ربط می دهند که از عبارت «مرد رنج طرفداران زیادی پیدا کرده اند»

این مناطق به دلیل موقعیت خاص و بکر حس کنجکاو و جستجوگر و همه افراد ماجراجو بر می انگیزد و آن ها را به سمت خود می کشاند. شن های روان، پوشش گیاهی و جانوری ویژه، حس کشف ناشناخته ها و همچنین سختی پیوند کویر جذابیت زیادی به همراه دارد.

کشور ایران با داران بودن جغرافیای خاص که تنها در معدود نقاطی از دنیا وجود دارد، علاوه بر داران بودن نقاط ساحلی، جنگل ها، کوه ها و دشت های سرسبز، موهبت داشتن مناطق کویری هم بر خوردار است.

درست در قلب ایران کویری جذاب و افسانه ای وجود دارد که به لطف دیدنی های طبیعی و تاریخی، شن ها و رمل های طلایی رنگ و شب های پر ستاره و افسون گر خود، هیچ کس نمی تواند در مقابل زیبایی ها و

جاذبه هایش مقاومت کنند. این کویر را شاه عباس صفوی کویر مرنجاب نامگذاری کرده است. کویر مرنجاب یکی از موهبت های الهی به شمار می رود که به یکی از قطب های اصلی توریستی در ایران تبدیل شده است.

مرنجاب به قدری جاذبه های گوناگون و متنوع را در خود جای داده که فرفری نمی کند من همسند است. کودکان با بزرگسال؛ زن یا مرد؛ این کویر برای همه نوع سلیقه ای، دیدنی های منحصر به فردی در کنار گذاشته است.

کویر مرنجاب کجاست؟
مرنجاب کویری در مرکز ایران و در استان اصفهان، توابع کاشان و دهستان

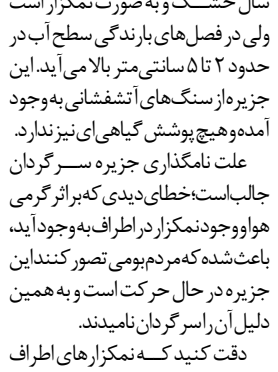
آران و بیدگل و ۷۲۰ کیلومتری شهر اصفهان قرار دارد.

همانطور که پیش تر نیز گفتیم شاه عباس صفوی این کویر را «مرنجاب» نامید؛ برخی علت این نامگذاری را به رنج کندن چاه و قنات آب شیرین در کویر ربط می دهند که از عبارت «مرد رنج طرفداران زیادی پیدا کرده اند»

این مناطق به دلیل موقعیت خاص و بکر حس کنجکاو و جستجوگر و همه افراد ماجراجو بر می انگیزد و آن ها را به سمت خود می کشاند. شن های روان، پوشش گیاهی و جانوری ویژه، حس کشف ناشناخته ها و همچنین سختی پیوند کویر جذابیت زیادی به همراه دارد.

کشور ایران با داران بودن جغرافیای خاص که تنها در معدود نقاطی از دنیا وجود دارد، علاوه بر داران بودن نقاط ساحلی، جنگل ها، کوه ها و دشت های سرسبز، موهبت داشتن مناطق کویری هم بر خوردار است.

درست در قلب ایران کویری جذاب و افسانه ای وجود دارد که به لطف دیدنی های طبیعی و تاریخی، شن ها و رمل های طلایی رنگ و شب های پر ستاره و افسون گر خود، هیچ کس نمی تواند در مقابل زیبایی ها و

جاذبه هایش مقاومت کنند. این کویر را شاه عباس صفوی کویر مرنجاب نامگذاری کرده است. کویر مرنجاب یکی از موهبت های الهی به شمار می رود که به یکی از قطب های اصلی توریستی در ایران تبدیل شده است.

کویر مرنجاب کجاست؟
مرنجاب کویری در مرکز ایران و در استان اصفهان، توابع کاشان و دهستان

ایست که زیبایی اش تادمت هاشیرینی کویر را بر اینان تداعی می کند.

شب کویر
بی شک تاکنون بارها و بارها تعریف شب کویر را شنیده اید حتی اگر تجربه دیدن آن از نزدیک را هم نداشته باشید. شب های کویر به ویژه اگر آسمان صاف باشد، واقعا شگفت انگیز و افسونگر است؛ به راحتی می توانید گرد بودن زمین را احساس کنید چرا که در میان ستاره های کوچک و بزرگ نقره ای رنگ محاصره می شوید. ستاره هایی که بدون وسیله های حرفه ای رصد نیز قابل مشاهده هستند. چشم برداشتن از این همه زیبایی و شکوه حتی با وجود خستگی روز هم دشوار خواهد بود.

جاذبه های تاریخی کویر مرنجاب
کاروانسرای مرنجاب

مرنجاب در مسیر جاده ابریشم قدیم قرار دارد؛ جاده معروفی که تجارت ایران با چین و اروپا را میسر می کرد. شاه عباس صفوی در تمام مسیر جاده ابریشم کاروانسراهایی را ایجاد کرده بود تا هم محلی برای اقامت و استراحت مسافران، تجار و کاروان ها باشد و هم امنیت آنان را فراهم کند.

مرور زمان باعث تخریب رمل های می شود و پستی و بلندی های آن را به طور کامل از بین می برد.

پیاده روی در کویر مرنجاب
یکی از جذاب ترین تفریحاتی که در کویر مرنجاب می توانید انجام دهید، پیاده روی در میان رمل ها و تپه های شنی است که به شما امکان دیدن زیبایی های جاذبیت های آن را از نزدیک می دهد.

راه های دسترسی به کویر مرنجاب
سه مسیر کلی برای رسیدن به کویر مرنجاب وجود دارد ولی بهترین مسیر، از راه شهر آران و بیدگل است. جاده شهر آران و بیدگل را به سمت پادگان ارتش ادامه دهید تا به جاده خاکی مرنجاب وارد شوید؛ پس از طی حدود ۴۵ کیلومتر به کویر مرنجاب می رسید. دقت داشته باشید اگر می خواهید با ماشین شخصی به مرنجاب سفر کنید، بهتر است با یک ماشین به کویر بروید و ترجیحاً ماشین شاسی بلند را برای این سفر انتخاب کنید.

وسایل مورد نیاز برای سفر به کویر مرنجاب
هنگامی که به هر کویری سفر

می کنید، به دلیل شرایط آب و هوایی خاص این مناطق لازم است یک سری وسایل را با خود همراه داشته باشید که در ادامه فهرستی از مهم ترین آن ها را برایتان آورده ام.

تفریحات کویر مرنجاب
از قدیم، شتر و سیله ای برای رفت و آمد در کویر بوده که امروزه به یکی از محبوب ترین تفریحات این منطقه تبدیل شده است. می توانید در کویر مرنجاب شتر کرایه کنید و از این تجربه جذاب لذت ببرید.

موتورهای سه چرخ یکی دیگر از تفریحات رایج در مناطق کویری بوده که در کویر مرنجاب نیز وجود دارد. اگر عاشق هیجان هستید، موتورسواری بر روی رمل ها و تپه های شنی را فراموش نکنید

آفرودسواری را با ماشین های شاسی بلند و مخصوص که در مرنجاب نیز موجود است، می توانید انجام دهید ولی به دلیل آسیب های زیادی که این تفریح به رمل های کویری وارد می کند، پیشنهاد می کنیم آفرودسواری در کویر مرنجاب را کنار بگذارید. آفرودسواری به

سفر به کویر مرنجاب، به نکته های زیر توجه کنید: بازدید از کویر مرنجاب را بهتر است با همراهی یک راهنما انجام دهید؛ بعضی از بخش های کویر مرنجاب به شدت باتلاقی است پس مراقب باشید وارد این بخش ها نشوید؛

سطح نمکزار های کویر مرنجاب سفید رنگ است و انعکاس نوری که از آن ها ساعت می شود، ممکن است باعث آسیب به چشم گردد پس در طول روز حتماً از عینک آفتابی استفاده کنید؛

دقت کنید در سفر به کویر لنز چشمی نگذارید چرا که ممکن است شن به لنزتان چسبیده و به سلامت چشم شما آسیب برسد؛

مراقب جانورانی نظیر عقرب باشید. اگر می خواهید شب را در کویر چادر بزنید، دایره ای در اطراف محل اقامت خود با گاز و تیل یا نفت بکشید تا جانوران کویری به شما نزدیک نشوند؛

شن های کویر می توانند به داخل لوازم الکترونیکی نفوذ کنند و به آن ها آسیب بزنند پس وسایل الکترونیکی خود را درون کیف های در بسته نگهداری کنید؛ به میزان دو برابر مصرف همیشگی، آب آشامیدنی همراه خود ببرید.

بهترین زمان برای بازدید از کویر مرنجاب

کویر از جمله مناطقی است که جغرافیای آن در همه حال گرم و نوب مستقیم خورشید را تجربه خواهید کرد و روزهای گرم و شب های سردتر دارد. کویر مرنجاب نیز از این قاعده مستثنا نیست. بهترین زمان برای بازدید از کویر مرنجاب، اوایل آبان تا اواخر فروردین است؛ در این بازه زمانی، مرنجاب آب و هوای به مراتب معتدل تری دارد.

سفرنامه

همدان شگفت انگیز
از سرمای الوند
تا محضر شیخ الرئیس

آرزو احمدزاده، راهنمای طبیعت گردی

بعد از مدت ها سفر به دشت ها و کوهپایه ها و آبشار گردی و شهر گردی، این هفته تصمیم گرفتیم بار چالشی سفر را بیشتر کنیم و یک کوهنوردی و لذت صعود قله را نیز چالشی سفرمان کنیم. پس چهارشنبه عصر به سمت همدان حرکت کردیم و شب در دهکده گنجنامه که در ۵ کیلومتری غرب شهر همدان و در کوهپایه کوه الوند واقع شده است چادر زدیم و شب سردی را به صبح رساندیم. ۴ صبح به فنجان جای داغ نوشیدیم و چادر را جمع کردیم و کوله ها را بستیم و آماده رفتن شدیم. هوا سرد بود و باد شدیدی می وزید. باد سرعت حرکت مان را کند کرده بود، شدت باد به گونه ای بود که از جا بلندمان می کرد، بنابراین گام های کوتاه بر می داشتیم و از پشت بند کوله پشتی های یکدیگر را گرفته بودیم. در فصل تابستان می توان از گنجنامه با دو ساعت کوهپیمایی به پناهگاه میدان میشان رسید اما اینبار فاصله دو ساعته، چهار ساعت به طول انجامید. از دور پناهگاه دیده شد و برق امید در چشمان یک یک همسفران مان دیدار شد. بالاخره به میدان میشان رسیدیم. کوله ها را زمین گذاشتیم و کنار بخاری کز کردیم. کم کم بخارمان باز شد و هر کسی سمت کوله اش رفت تا صبحانه را آماده کند. صبحانه را در کنار گرمای مطبوع بخاری پناهگاه خوردیم و هر از چند گاهی سری به بیرون پناهگاه می زدیم و منتظر بودیم از شدت باد کاسته شود، اما دروغ از کمی آرامش، هر چه می گذشت باد محکمتر به ورقه های آهنی مقابل پنجره های پناهگاه می کوبید و ما ناامیدتر می شدیم. از صعود، بعد از مشورت و هم فکری بالاخره به این نتیجه رسیدیم که از خیر صعود بگذریم و به همدان گردی رضایت بدهیم.

کوله ها را بر دوش انداختیم و به سمت گنجنامه دوباره با گام های کوتاه و پشت سر هم و با فاصله های کم روانه شدیم. بالاخره همه در صحت و سلامت رسیدیم گنجنامه و کتیبه های گنجنامه اولین مکان مورد بازدیدیمان بود. این دو کتیبه یا بهتر است بگویم سنگ نبشته مربوط به دوران داریوش و خشایار شاه هخامنشی است که بر دل یکی از صخره های الوند در انتهای دره عباس آباد حکاکی شده است. کتیبه ها هر کدام در سه ستون به زبان های پارسی باستان (ستون سمت چپ)، عیلامی (ستون وسط) و بابلی (ستون سوم) نوشته شده اند. بعد از گنجنامه به سراغ آرامگاه پدر علم طب شیخ الرئیس ابوعلی سینا رفتیم. آرامگاهی زیبا اما بدون زرق و برق و در عین حال ساده و بی الاش مانند آنچه خود بوعلی سینا بوده است. در سال ۱۳۳۰ انجمن آثار ملی ایران به مناسبت هزارمین سالروز تولد ابوعلی سینا تصمیم به ساخت آرامگاهی جدید می گیرد و ساخت آرامگاه سه سال به طول می انجامد. طرح و نقشه بنای آرامگاه توسط به سبک معماری دوره و سده ای که بوعلی سینا در آن می زیسته و از روی قدیمی ترین بنای تاریخی دار اسلامی یعنی برج گنبد قابوس در شهر گنبد کاووس اقتباس شده است، ۱۰ ستون ایوان نشانه ۱۰ قرن پس از بوعلی است (با توجه به اینکه ساخت این آرامگاه به مناسبت گرمی امیادش هزاره بوعلی بوده) و ۱۲۰ ستون برج نمادی از دوازده دانشی است که بوعلی در روزگار خود بر همه آنها چیره بوده است. پس از ادای احترام به شیخ الرئیس به سمت آرامگاه مشهورترین دویبیتی سرای ایرانی باباطاهر عربان رفتیم. دویبیتی سرایی که اشعارش با الهجه ملایری یا بالهجه ای از زبان لری سروده شده اند. آرامگاه باباطاهر روی تپه ای در میدانی به همین نام بنا شده است. فضای آرامگاهش ساکت است اما اشعارش در ذهن همه های بر ما می کنند: خوشا آنان که الله یارشان بی... و حمد و قل هو الله کارشان بی... خوشا آنان که دالم در نمازند... بهشت جاودان بازارشان بی... از همدان نمی شود دل کند، تاریخ، طبیعت، هنر و علم در گهای این شهر جاریست.